

*Міністерство культури України
Харківська державна академія культури
Театральний факультет
Кафедра режисури*

Матеріали

*Дев'ятих міжнародних
мистецтвознавчих читань*

«Драма, вистава, глядач...»,

присвячених пам'яті професора

В. М. Айзенштадта

2 листопада 2016 року

*Харків
«Почка»
2016*

*Міністерство культури України
Харківська державна академія культури
Театральний факультет
Кафедра режисури*

Матеріали

*Дев'ятих міжнародних
мистецтвознавчих читань*

«Драма, вистава, глядач...»,

присвячених пам'яті професора

В. М. Айзенштадта

2 листопада 2016 року

*Харків
«Почка»
2016*

святковість – одна із перших і важливих форм людської культури. Вона має суттєвий і глибокий світоглядний зміст. На святі створюється інший світ, інший аспект життя людини і людських відносин. Відпочинок людини набуває ознак свята лише тоді, коли виникають відносини взаємозалежності між повсякденною та духовно-ідеальною сферами буття. Масове свято відокремлює глядачів від повсякденного життя, від виробничої діяльності. Пробуджує інтерес до іншої людини, дає можливість поспілкуватися у неформальній обстановці, в цьому міститься ще одна специфіка його форми. Святкове дійство має бути не лише пасивно-видовищною формою, а більше активною формою масового дозвілля. Керівництво будь-якої розвиненої країни добре розуміло місце і роль подібних культурних заходів і тому підлаштовувало їх під свій лад, подаючи їх у ролі державної ідеології. Не став винятком і СРСР, в складі якого до початку 90-х рр. була Україна. Керівництво країни бачило гарну перспективу в нашій державі для розвитку масових свят як одного з провідних видів культурно-дозвілєвого відпочинку, який несе в собі не лише розваги та веселощі, а й розвиток населення. Одним з провідних завдань масових свят є їх розважально-рекреаційна діяльність, саме тому важливо дослідити, яким чином нова соціокультурна ситуація, яка склалася після виходу України з СРСР, вплинула на розвиток масових свят, їхнього змісту, на свідомість мас.

Література

1. Цимбалюк Н. М. Організація та методика культурно-дозвілєвої діяльності : ч. 1. Теоретичні основи культурно-дозвілєвої діяльності / Н. М. Цимбалюк. – К. : ДАКККиМ, 2000. – 145 с.
2. Петрова І. В. Дозвілля в зарубіжних країнах : підручник для студ. вузів / І. В. Петрова. – К. : Кондор, 2005. – 406 с.
3. Жарков А. Д. Технология культурно-досуговой деятельности / А. Д. Жарков. – М. : МГУК, 1998. – 344 с.

А. А. Князь

Харківський національний педагогічний університет імені Г. С. Сковороди

НЕЗЕМНАЯ ПРИРОДА ГЕРОИНИ В ТРАГЕДИИ М. ЦВЕТАЕВОЙ «АРИАДНА»

В духе античної трагедії М. Цветаєва в пьєсе «Ариадна» вистраиває опозицію двох миров, неба і землі, котра прослеживається в створенні головних образів, Ариадни і Тезея. Діяння драми побудоване на русленні і духовному пошуку Тезея, но супутствующіє записи в робочих тетрадах М. Цветаєвої свідетельствуют о не меньшем интересе поэта к главной героине.

Неземная природа героини звязана с тем, что она, находясь под покровительством Афродиты, является неким воплощением самой богини. В первом монологе Ариадны просвечивают слова самой Афродиты, что еще более усиливает связь между ними. Двойственная природа Ариадны как героини земли и неба роднит ее с двойственной природой Афродиты. Неземная сущность героини предопределена заступничеством «небесной» Афродиты в

противовес «всемирной» из платоновского «Пира», где речь Павсания посвящена Эроту, происходящему от двух Афродит, земной и небесной.

В тексте трагедии появляются эпитеты, которые непосредственно номинируют божественную сущность героини. Ее появление перед Тезеем во второй картине с клубком нитей и мячом вызывает у героя недоумение, он принимает ее за «богиню». Далее в третьей картине пьесы Тезей снова указывает на божественность Ариадны, называя ее «богоравной». В четвертой картине трагедии уже сам Вакх говорит о божественной природе Ариадны. В дальнейшем Федра в одноименной трагедии также назовет свою сестру «богоравной».

Ариадна обнаруживает ряд схожих черт с Психеей, которые в трагедии выражены эксплицитно (непосредственное название Ариадны «душой», указание внешних атрибутов) и имплицитно (в тексте зашифрованы сюжетные линии, указывающие на близость образов). В тексте трагедии главная героиня сравнивается с «душой», названа «мотыльком», что служит аллюзией к образу Психеи. Психея, в свою очередь, представлялась в виде бабочки на памятниках изобразительного искусства. Среди незначительных ремарок М. Цветаева предваряет появление Ариадны перед Тезеем как «явление», что семантически близко вкрадчивости Психеи, которая тайно хотела посмотреть на Амура из сказки Апулея. Но функция цветаевской героини несколько перевернута по отношению к оригинальному сюжету из «Метаморфоз». В пьесе Ариадна выступает для героя загадочной героиней, таинственным божеством, скрывающим свою личность.

Еще одним аргументом, подтверждающим то, что Ариадна – героиня духовной формации, может служить мифологическое представление о ней как о «критской лунной богине». М. Цветаева была знакома с книгой В. В. Розанова «Люди лунного мира», в которой все явления природы и культуры были поделены на две категории: «солнечную» и «лунную». Вторая была связана с душой. Таким образом, образ Ариадны четко вписывается в парадигму: Ариадна – Психея – луна – душа, что в последующем углубляет полярность главных героев, так как Тезей принадлежит к солярной символике.

Т. В. Коваль

Харьковская государственная академия культуры

ОСНОВНЫЕ ПРИНЦИПЫ УЛИЧНОГО ТЕАТРА В УКРАИНЕ

Уличный театр – театр, спектакли которого происходят на открытом пространстве – улице, площади, в парке без использования стационарной сценической площадки. Он является прямым потомком карнавала, поэтому в нем используются яркие краски, пиротехнические и световые эффекты.

Родоначальником уличного театра стали древнегреческие празднества, народные игры, средневековые религиозные мистерии, ярмарочные представления скоморохов, карнавальные шествия.

Д. В. Дроботова ТЕАТР-СТУДІЯ «АНФАС» – ДОСВІД СТАЦІОНАРНОЇ ТА ГАСТРОЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ (1990-1991 РР.)	24
А. П. Ембергенова, А. Б. Кулбаев ФИЗИЧЕСКИЙ ТЕАТР: ИСТОКИ, КОНЦЕПЦИЯ, ОСОБЕННОСТИ	25
А. Т. Жансеитова, Л. К. Маймакова ОСОБЕННОСТИ ПРОФЕССИОНАЛЬНЫХ КАЧЕСТВ ПЕДАГОГА- МУЗЫКАНТА	27
О. О. Жатько ОСОБЛИВОСТІ РЕЦЕПЦІЇ П'ЄСИ Г. ІБСЕНА «ПРИМАРИ» РЕЖИСЕРОМ В. ОГЛОБЛІНИМ	28
Д. В. Жорник СРАВНИТЕЛЬНАЯ ХАРАКТЕРИСТИКА ЭСТРАДНОГО И КОНЦЕРТНОГО НОМЕРОВ	30
А. Е. Закариянова, Д. А. Ковалев РАЗВИТИЕ ТВОРЧЕСКОЙ ЛИЧНОСТИ НА УРОКАХ МУЗЫКИ	31
Т. Б. Каблова, І. Т. Попович СУЧАСНІ СОЦІОКУЛЬТУРНІ ТЕНДЕНЦІЇ В ДІЯЛЬНОСТІ ТЕАТРУ- ЛАБОРАТОРІЇ «ВНЕ СТЕН»	33
О. Ю. Касьяненко, М. М. Бровко МАСОВЕ СВЯТО ЯК КУЛЬТУРНО-МИСТЕЦЬКЕ ДІЙСТВО В УКРАЇНІ	35
А. А. Князь НЕЗЕМНАЯ ПРИРОДА ГЕРОИНИ В ТРАГЕДИИ М. ЦВЕТАЕВОЙ «АРИАДНА»	36
Т. В. Коваль ОСНОВНЫЕ ПРИНЦИПЫ УЛИЧНОГО ТЕАТРА В УКРАИНЕ	37
Д. Кожебаев, П. Сагат, Г. А. Хусаинова АУТЕНТИЧНЫЕ КИТАЙСКИЕ МУЗЫКАЛЬНЫЕ ИНСТРУМЕНТЫ	38
В. Й. Козлін МЕТАФІЗИКА МИСТЕЦТВА	40
А. С. Коновалов ОСОБЕННОСТИ СОЗДАНИЯ ЛОГЛАЙНА В СОВРЕМЕННОЙ КИНОДРАМАТУРГИИ	41
Н. К. Корпешева, Д. А. Ковалев ВОСПИТАНИЕ ЛИЧНОСТИ ДОШКОЛЬНОГО ВОЗРАСТА В ПРОЦЕССЕ РАЗЛИЧНЫХ ВИДОВ МУЗЫКАЛЬНОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ	42
С. П. Кость МИСТЕЦЬКІ ПОШУКИ ТВОРЧОГО ОБ'ЄДНАННЯ «ТЕАТР У КОШИКУ» В РЕФЛЕКСІЇ Б. ПРИСЯЖНОЇ	44